

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Învățător

Domeniul: Învățământ, educație, cultură, mass media

București 1999

Unitatea pilot:

Ministerul Educației Naționale

Coordonator proiect standard ocupațional:

Liana Monia Stoian

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Cristiana Ilie, învățător, Școala nr. 7, București

Gabriela Paicu - Jilavu, învățător, Școala nr. 154, București

Referenți de specialitate:

Mihail Roșu, profesor, Școala Normală, București

Viorica Preda, inspector școlar, Ministerul Educației Naționale

Gabriela Iaurum, inspector școlar, Ministerul Educației Naționale

Standard aprobat COSA la data de 07-01-1999

Cod COSA: M - 85

© copyright 1999, COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fără acordul COSA.

Învățător

Descrierea ocupației

Învățătorul este cel care pregătește omul de mâine.

El, mai mult ca oricare altul, are datoria de a se integra în epoca sa și chiar de a o depăși.

Viitorul nu poate fi pregătit prin încercări himerice.

Nici una din problemele actuale nu trebuie să-i fie străină; dacă viitorul imediat se află în mâinile politicianilor, adevăratul viitor se află în mâinile educatorilor.

Cadrul didactic trebuie să fie o călăuză care să-i dea fiecăruia dintre elevi un ajutor efectiv și să vegheze la coacerea în ritm propriu a inteligențelor și inimilor.

Învățătorul trebuie să formeze tuturor copiilor capacitatea de a folosi cu inteligență instrumentele muncii intelectuale și gândirea, să facă apel la resursele personalității în curs de dezvoltare și să știe să utilizeze toate aptitudinile și toate mijloacele de exprimare pentru a le consolida.

Profesiunea de învățător cere celui ce o exercită calități și capacități diverse.

Mai întâi dragostea de muncă și nu numai conștiința profesională, concepută ca o datorie, ca îndeplinirea strictă a unui contract, ci o anumită credință, un anumit entuziasm: să creadă în ceea ce face, chiar dacă rezultatul se manifestă doar la o scadență îndepărtată; să se considere slujitorul unui ideal nobil, al unei mari opere.

Dragostea de muncă trebuie să fie dublată, dacă nu de dragostea pentru copii, cel puțin de dragostea față de copilărie, care-i vor inspira devotament, răbdare, indulgență împletită cu fermitate.

Pentru a-și arăta roadele, aceste calități trebuie să se înrădăcineze într-un excelent echilibru intelectual.

Pe plan intelectual, curiozitatea, gustul observației, simțul critic față de opiniile altora și luciditatea față de sine însuși, nevoia de înnoire favorizează adaptarea dascălului la speranțele elevilor și la evoluția rapidă a societății

Învățător

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Comunicare

Curriculum

Dezvoltare profesională

Evaluare

Formarea elevilor

Relația familie - școală - societate

Unitățile de competență

Comunicarea cadru didactic - elev
Comunicarea între cadre didactice

Asigurarea cu material didactic
Elaborarea proiectului didactic
Programarea activității de învățare

Dezvoltarea profesională

Aprecierea rezultatelor școlare
Elaborarea instrumentelor de evaluare
Evaluarea rezultatelor școlare
Înregistrarea rezultatelor școlare

Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare
Dezvoltarea capacității de gândire exactă
Dezvoltarea capacității de învățare
Dezvoltarea comportamentului social
Dezvoltarea condiției fizice
Dezvoltarea simțului artistic
Formarea deprinderilor practice
Formarea instrumentelor fundamentale de comunicare
Instruirea în științe generale
Organizarea și amenajarea spațiului de învățare pentru ciclul

Coordonarea activităților extrașcolare
Implicarea familiei în activitățile formativ - educative
Menținerea relației familie - unitate școlară

Comunicarea cadru didactic - elev

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Alege modalitățile de comunicare	<p>1.1 Modalitățile de comunicare identificate sunt adecvate situațiilor concrete în vederea realizării scopului educațional.</p> <p>1.2 Modalitățile de comunicare sunt alese în raport cu conținutul comunicării.</p> <p>1.3 Modalitățile de comunicare alese țin seama de particularitățile de vârstă ale elevului.</p>
2. Transmite informații cu caracter instructiv-educativ	<p>2.1 Discuțiile sunt inițiate într-un limbaj adecvat încât să se atingă obiectivele propuse.</p> <p>2.2 Sunt selectate informațiile esențiale în funcție de obiectivele în funcție de obiectivele stabilite de programă.</p> <p>2.3 Transmiterea cu caracter instructiv-educativ se face gradat urmărindu-se interacțiunea cu elevii.</p>
3. Utilizează feed-back în comunicare.	<p>3.1 Însușirea corectă a mesajului transmis este verificată prin reacția elevilor în diferite situații special create.</p> <p>3.2 Acuratetea și integritatea mesajului receptat de către elev sunt verificate prin comparare cu mesajul transmis în scopul depistării eventualelor deficiențe de receptare.</p> <p>3.3. Mesajul transmis se compară cu cel receptat de elev în scopul verificării acuratetei și integrității conținutului informativ.</p> <p>3.4. Deficiențele constatate în lanțul comunicării sunt remediate cu promptitudine.</p>
4. Facilitează comunicarea elev-elev.	<p>4.1 Situațiile de comunicare construite permit facilitarea schimbului de informații elev-elev și cadrul didactic - elev.</p> <p>4.2 Însușirea unui protocol de comunicare necesar dezvoltării elevilor este asigurată prin diferite situații de comunicare.</p> <p>4.3 Mediarea comunicării între elevi se realizează prin construirea de situații de lucru.</p>

Gama de variabile

Modalitățile de comunicare pot fi: verbală / nonverbală, prelegere, discuție euristică.

Situații de lucru pot fi: rezolvare de probleme, asigurarea unor informații diverse, simulare.

Situațiile de comunicare pot fi: în pereche, frontal, în grupuri mici.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a alege metode de comunicare adecvate unor situații diverse;

modul de transmitere a informațiilor și calitatea acestora în raport cu obiectivele propuse;

capacitatea de a construi situații de comunicare / lucru care să faciliteze comunicarea elev-elev.

Cunoștințe: teoria discursului, artă dramatică, dicție, pantomimă, retorică și oratorie.

Comunicarea între cadre didactice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică posibile domenii conexe de colaborare	1.2 Identificarea domeniilor conexe se face prin discuții cu alte cadre didactice. 1.3 Posibilitățile de lucru în echipă sunt stabilite prin discuții profesionale în vederea realizării legaturii interdisciplinare, după caz, și
2 Se informează despre elevi (copii)	2.1 Diferitele observații făcute asupra elevilor sunt comunicate. 2.2 Posibilele cauze de perturbare a procesului instructiv educativ sunt identificate în timp util.
3 Discută aspecte metodice și pedagogice ale activității didactice	3.1 Remedierea perturbărilor survenite se face prin stabilirea de strategii și tactici comune. 3.2 Creșterea eficienței demersului didactic se face prin identificarea celor mai potrivite metode.

Gama de variabile

Situații care impun consultarea altor cadre didactice pot fi:
dezbateri pentru stabilirea temelor din trunchiul opțional;
discuții privind formarea elevilor (copiilor);

Cauze de perturbare a procesului instructiv educativ pot fi:
lipsa unei organizări riguroase a lecției;
deficiențe de comunicare cu elevii.

Ghid pentru evaluare

În evaluare se va urmări:
capacitatea cadrului didactic de a colabora cu colegii;
capacitatea de a utiliza limbajul specific unor domenii conexe.
Cunoștințe: tehnici de comunicare, lucru în echipă.

Asigurarea cu material didactic

Descrierea unității

Învățământul folosește un număr mare și variat de resurse materiale care poate sprijini activitatea de învățare a elevilor, cât și organizarea și desfășurarea procesului de instruire în vederea realizării obiectivelor urmărite și a evaluării rezultatelor școlare.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
2. Elaborează materialul didactic	<p>2.1 Materialul didactic este confecționat în funcție de necesarul stabilit;</p> <p>2.2 Elaborarea materialului didactic are în vedere considerații de ordin tehnic și administrativ</p> <p>2.3 Materialul didactic elaborat respectă principiile didactice.</p> <p>2.4 Materialul didactic este elaborat având în vedere funcțiile pe care trebuie să le îndeplinească.</p> <p>2.5 Elaborarea materialului didactic se face urmărind asigurarea potențialului instructiv educativ al acestuia.</p>
3. Solicită și recepționează material didactic	<p>3.1 Materialul didactic necesar este solicitat persoanei însărcinate cu aprovizionarea.</p> <p>3.2 Specificațiile privind caracteristicile materialului didactic sunt clare și complete.</p> <p>3.3 Recepționarea este făcută pe baza verificării cantitative și a celei calitative, specifice tipului de material didactic.</p>
Identifică necesarul de material didactic	<p>1.1 Necesarul de material didactic este stabilit în raport cu baza materială existentă în unitate;</p> <p>1.2 Materialul didactic necesar este identificat în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor și de nivelul de dezvoltare al grupei;</p> <p>1.3 Necesarul de material didactic este corelat cu tematicile și conținuturile de învățare.</p> <p>1.4 Necesarul de material didactic este identificat în funcție de categoria</p>

Gama de variabile

Materialul didactic constă din: planșe, jetoane, pliante, cărți, caiete tip, diafilme, diapozitive, casete video-audio, discuri, mulaje, machete, material din natură, panouri, mape didactice, jucării, etc.

Funcțiile materialului didactic sunt de:

sensibilizare la o problemă; captare a atenției, a interesului;
comunicare a unor informații noi;
prezentare prin substituție a unor lucruri, finite, situații;
relevare a esențialului concretizare a noțiunilor abstracte;
facilitare a transferului;
reactualizare a cunoștințelor;
stimulare a dezbaterilor colective;
sprijinire a procedurilor de măsurare;
sprijinire a formării deprinderilor practice, tehnice;
realizare a feed-back.

Considerații tehnice:

posibilitatea de a le folosi;
ușurința de folosire, de păstrare;
familiarizarea cu tipurile de materiale folosite.

Considerații de ordin administrativ:

posibilități de dotare: costul materialelor, bugetul școlii, capacitatea de realizare prin autodotare;
ambianța în care se produce învățarea (mărimea și tipul sălii de clasă; arhitectura internă a școlii)
atitudinea conducerii școlii și a cadrelor didactice față de inovații.

Tipuri de material didactic

material didactic realizat pe suporturi:

vizuale;
sonore;
audio vizuale;
alte suporturi

Potențial instructiv - educativ:

de comunicare;
de activizare;
de formare;
ergonomic (de raționalizare).

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

psihologie și pedagogie preșcolară (școlară);
metodici de specialitate.

Aptitudini și deprinderi necesare:

artistice și manuale;
simț estetic;
capacitate de analiză și sinteză.

La evaluare se va urmări:

capacitatea de a corela materialul didactic cu particularitățile de vârstă ale copiilor, cu nivelul lor de dezvoltare intelectuală, cu tematicile și conținuturile de învățare;
capacitatea de adaptare a materialului didactic pe categoriile de activitate și formele de realizare;
capacitatea de a realiza un material didactic estetic, corespunzător necesităților;

Elaborarea proiectului didactic

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Stabilește obiectivele operaționale ale lecției	1.1 Obiectivele operationale sunt formulate în termeni de performanță și adecvat scopului urmărit. 1.2 Obiectivele propuse sunt stabilite conform cu timpul de instruire afectat. 1.3 Ierarhizarea obiectivelor este în concordanță cu tipul de obiective vizat. 1.4 Obiectivele sunt stabilite astfel încât să poată fi realizate la niveluri diferite. 1.5 Obiectivele sunt stabilite astfel încât să existe un raport adecvat între
2 Stabilește conținutul activității de învățare	2.1. Elementele de conținut sunt identificate conform cu programa școlară și cu manualele.
3 Alege strategii didactice	3.1 Strategiile didactice alese sunt de tip activ, participativ, formativ. 3.2 Situațiile de învățare sunt construite astfel încât să solicite participarea cât mai multor elevi.
4 Realizează proiectul didactic	4.1 Structura proiectului didactic este concepută adecvat nevoilor de predare. 4.2 Proiectul didactic este redactat clar și explicit pentru a putea fi utilizat în echipă de cadre didactice.
5 Adaptează informația la posibilitățile de învățare și nivelul de pregătire al elevilor	5.1 Informația este selectată pe criterii de esențialitate. 5.2 Detaliile informaționale sunt selectate în funcție de interesul manifestat de elevi pentru acestea.

Gama de variabile

Proiectul didactic este organizarea individuală a conținuturilor de învățare (vizavi de grupul țintă și filozofia didactică a cadrului didactic). Prin urmare, gama de variabile (strategii didactice, obiective operaționale etc.) vor fi astfel combinate încât să dea maximum de eficiență lecției.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
rigurozitatea științifică și didactică a proiectului didactic;
măsura în care cadrul didactic conduce lecția conform proiectului deja stabilit.

Programarea activității de învățare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Analizează planul de învățământ și programa școlară	1.1 Aspectele interdisciplinare sunt identificate în cadrul ariei curriculare specifice. 1.2 Timpul de învățare este estimat în funcție de programul obligatoriu și opțional. 1.3 Conținutul disciplinei de învățământ este corelat cu obiectivele urmărite. 1.4 Activitățile de învățare selectate sunt conforme cu prevederile programei.
2 Alege manualul și materialele auxiliare	2.1 Oferta de manuale (materiale auxiliare) este identificată în timp util. 2.2 Manualele și materialele auxiliare sunt selectate pentru a corespunde cerințelor legislative în vigoare. 2.3 Manualele și materialele auxiliare sunt alese astfel încât să fie
3 Întocmește planificările	3.1 Activitățile de învățare sunt defalcate pe semestre în funcție de durata semestrelor. 3.2 Tipurile de lecții sunt stabilite conform cu sarcinile de învățare și cu curba de efort a elevilor. 3.3 Strategiile didactice sunt stabilite, urmărindu-se asigurarea unei instruirii eficiente.
4 Revizuieste planificarea	4.1 Gradul de realizare a planificării este apreciat periodic prin compararea situației reale cu cea proiectată. 4.2 Activitățile și obiectivele de învățare sunt replanificate conform cu situația reală și cu sarcinile de învățare existente.

Gama de variabile

Activitățile de învățare pot fi diferite în funcție de nr. de elevi și gradul de implicare al elevilor.

Strategiile de învățare pot fi diferite în funcție de activitățile de învățare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări cunoașterea de către cadrul didactic a curriculumului școlar, a manualelor alternative și a altor materiale didactice, a strategiilor interactive și participative.

Cunoștințe de:
metodică;
programa școlară;
idealul educațional.

Aptitudini de :
analiză;
comparare.

Dezvoltarea profesională

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică nevoile proprii de dezvoltare	1.1 Necesarul de autoinstruire se stabilește pe baza autoevaluării și a recomandărilor obținute în urma inspecțiilor. 1.2 Necesarul de autoinstruire este identificat ținând cont de noutățile ce apar în domeniu.
2 Dezvoltă cunoștințe proprii	2.1 Selectarea publicațiilor de specialitate se face cu discernământ 2.2 Planul de studiu individual este stabilit astfel încât să acopere nevoile personale de dezvoltare profesională. 2.3 Cunoștințele achiziționate prin studiu individual sunt integrate în sistemul de cunoștințe existent.
3 Dezvoltă deprinderi proprii	3.1 Deprinderile sunt exersate pentru atingerea unor parametri de funcționalitate adecvați. 3.2 Deprinderile dobândite se regăsesc într-un stil de muncă îmbunătățit.

Gama de variabile

Resurse informaționale:

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
capacitatea de a stabili un plan de studiu individual care să reflecte propriile nevoi de dezvoltare profesională;
obiectivitatea autoevaluării;
identificarea celor mai pertinente surse informaționale adecvate propriilor nevoi de dezvoltare profesională.

Cunoștințe:
surse informaționale specifice domeniului de interes;
de planificare.

Aptitudini:
capacitate de autoevaluare;
obiectivitate;
consecvență;
interes pentru nou.

Aprecierea rezultatelor școlare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Elaborarea descriptorilor de performanță	1.1 Descriptorii de performanță sunt elaborați pentru o perioadă extinsă de instruire astfel încât să corespundă unor obiective curriculare cu un grad mai mare de generalitate. 1.2 Modul de exprimare a calificativelor este adecvat tipului de disciplină 1.3 Descriptorii de performanță pentru unitati curriculare restrânse și obiective specifice sunt redactati așa încât sa raspunda standardelor
2. Obiectivarea aprecierii rezultatelor școlare	2.1 Înlăturarea factorilor ce influențează negativ aprecierea școlară se realizează prin stabilirea calificativelor în raport cu descriptorii de performanță corespunzători. 2.2 Corelarea măsurării rezultatelor școlare cu descriptorii de performanță asigură o evidență clară, reală, globală asupra gradului de asimilare a materiei și de formare / dezvoltare a capacităților intelectuale ale elevului la un moment dat.
3. Prezentarea și comunicarea rezultatelor școlare	3.1 Prezentarea și comunicarea rezultatelor școlare se face în format descriptiv pentru susținerea calificativului. 3.2 Eseul se realizează în termeni concizi, accesibili pentru a sprijini elevii și părinții în înțelegerea mesajului transmis de calificativ. 3.3 Eseul este formulat așa încât să sprijine elevii în Conștientizarea criteriilor de apreciere.

Gama de variabile

Descriptorii de performanță se elaborează :

- pe perioade mari (an școlar, ciclu curricular, ciclu de învățământ)
- pe unități curriculare restrânse (grupe de lecții, capitole)

Calificativele care se utilizează în aprecierea rezultatelor :

- foarte bine, bine, suficient, insuficient

Factori care pot influența negativ aprecierea rezultatelor școlare :

- efectul blând, efectul halo
- aplicarea subiectivă a criteriilor de apreciere
- exigența diferită
- personalitatea învățătorului
- efectul de ordine

Modul de exprimare al calificativelor :

- foarte bine, bine, suficient, insuficient

Momentul în care se dau calificativele :

- la sfârșitul unui grup de lecții
- la sfârșitul unui capitol
- la sfârșit de semestru
- la sfârșit de an de studiu

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- metodologia elaborării descriptorilor
- cunoștințe de specialitate și de metodică specifică
- psihologia învățării școlarului mic
- psihologia specifică școlarului mic pe grupe de vârstă
- terminologia și metodologia specifice noii forme de evaluare
- obiectivele curriculare

Aptitudini :

- capacitatea de adaptare rapidă
- capacitatea de a realiza conexiuni, analogii, asociații
- capacitatea de a analiza, sintetiza, generaliza
- capacitatea de a evalua și de a se autoevalua (spirit critic, autocritic, obiectivitate)
- capacitatea de a valorifica rezultatele

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea elaborării adecvate a descriptorilor de performanță
- capacitatea de a obiectiviza rezultatele școlare
- capacitatea de formulare a rezultatelor școlare astfel încât elevii să conștientizeze criteriile de apreciere.
- capacitatea de a concretiza.

Elaborarea instrumentelor de evaluare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Formularea obiectivelor supuse evaluării	<p>1.1 Obiectivele de referință menționează performanțele maxime și minime pentru a asigura o evaluare relevantă a cunoștințelor și aptitudinilor ce urmează a fi măsurate.</p> <p>1.2 Obiectivele de referință se formulează în funcție de cerințele instruirii la un moment dat și cele specifice fiecărui obiect de studiu.</p> <p>1.3 Obiectivele de referință se redactează în raport cu particularitățile de vârstă și de nivelul de pregătire al elevilor.</p>
2. Alegerea instrumentelor de evaluare	<p>2.1 Itemii sunt stabiliți în conformitate cu obiectivele</p> <p>2.2 Formularea itemilor respectă cerințele calitative ale acestora.</p> <p>2.3 Varianta de itemi este aleasă așa încât să ofere informațiile necesare unei evaluări atât cantitative cât și calitative.</p> <p>2.4 Itemii sunt ordonați de la simplu la complex pentru a grada corespunzător efortul elevilor.</p> <p>2.5 Modalitățile de răspuns se hotărăsc în funcție de tipurile itemilor utilizați.</p> <p>2.6 Numărul itemilor este stabilit în funcție de timpul afectat evaluării</p>

Gama de variabile

Cerințele calitative ale itemilor :

- validitatea, concordanța, dimensiunea utilă, specificitatea, puterea de discriminare, eficiența, claritatea.

Tipuri de itemi :

- item cu răspuns construit (formulare / executare)
- item cu răspuns la alegere
- item oral
- item scris
- item dat prin activități practice

Indicii de evaluare a calității procesului de învățământ :

- de constatare - a performanței realizate de un elev la toate obiectivele
 - a performanței realizate de toți elevii la un anumit obiectiv
 - a performanței realizate de toți elevii la toate obiectivele
- de realizare a obiectivelor planificate, exprimați în procentul de elevi care au realizat fiecare obiectiv.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- metodologia conceperii și aplicării testelor
- cunoștințe metodice speciale
- pedagogie generală
- psihologia școlarului mic.

Aptitudini :

- capacitatea de înțelegere și anticipare
- capacitatea de înțelegere a conduitei celorlalți
- capacități psihopedagogice legate de capacitatea de a realiza, alege și utiliza teste

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea de a elabora teste de cunoștințe / aptitudini
- capacitatea de a cunoaște cerințele calitative ale itemilor
- capacitatea de a alege tipul de item funcție de scopul evaluării

Evaluarea rezultatelor școlare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Administrarea instrumentelor de evaluare	<p>1.1 Administrarea probelor se realizează în diferite momente ale procesului de instruire, în funcție de scopurile actului de evaluare</p> <p>1.2 Elevii sunt înștiințati din timp asupra modalității de lucru și a timpului disponibil pentru efectuarea probei în scopul aplicării eficiente a acesteia.</p>
2. Valorificarea rezultatelor	<p>2.1 Rezultatele sunt corectate prin comparare cu etalonul de rezolvare.</p> <p>2.2 Rezolvările sunt corectate în timp optim pentru a spori efectul acțiunii de instruire.</p> <p>2.3 Cauzele rezultatelor sunt astfel evidențiate încât să permită măsuri de ameliorare, potrivite, realiste.</p> <p>2.4 Măsurile de ameliorare sunt stabilite atent pentru a înlătura ramânerea în urma și cauzele generatoare de insucces.</p>
3. Identificarea elevilor cu aptitudini speciale	<p>3.1 Identificarea elevilor cu aptitudini speciale se realizează prin metode de studiere diverse, privind posibilitățile de învățare și capacitățile lor particulare.</p> <p>3.2 Identificarea elevilor cu aptitudini speciale se concretizează prin aplicarea unor probleme care să releve gradul atins în dezvoltarea proceselor intelectuale.</p> <p>3.3 Identificarea elevilor cu aptitudini speciale se îndeplinește prin aplicarea unor probe ce corespund posibilităților și nivelului de pregătire al acestora</p>

Gama de variabile

Scopurile actului de evaluare :

- de a cunoaște nivelul de pregătire și de omogenitate al colectivului de elevi înainte de a începe activitatea de instruire.
- de a constata progresul elevilor
- de a evalua remanența efectelor învățării.

Instituții abilitate :

- Ministerul Educației Naționale, Inspectoratele Școlare, Școlile.

Persoane abilitate :

- Cadrul didactic, director, secretar

Metode de studiere :

- observația, convorbirea, analiza lucrărilor

Posibilități de învățare și capacități particulare :

- priceperea de a delimita esențialul, de a efectua raționamente, generalizări, memorie, deprinderi de autocontrol, ritm de lectură și scriere, capacitate de muncă, grad de conștientizare a esenței sociale a învățării, dorința de a aprofunda materialul, interese mai largi și stabile.

Procese și procedee intelectuale :

- imaginația, spiritul de observație, analiza și sinteza.

Probe care permit depistarea aptitudinilor speciale :

- lucrări de creație artistică / tehnică / literară
- rezolvări de probleme care cer un anumit grad de creație.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- metodologia conceperii și aplicării testelor
- metodică specifică
- psihologia școlarului mic (pentru diferite grupe de vârstă).

Aptitudini :

- corectitudinea și obiectivitatea
- capacitatea de a prelucra materialul de învățare în forma testelor
- capacitatea de a structura logic dificultatea sarcinilor (de la ușor la greu).

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea de a elabora și redacta teste în funcție de sarcinile de învățare și de particularitățile de vârstă ale elevilor
- capacitatea de prelucrare a informațiilor obținute în urma aplicării testelor
- capacitatea de valorificare a testelor

Înregistrarea rezultatelor școlare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Elaborarea caietului personal al învățătorului	1.1 rezultatele școlare înregistrate cuprind un cumul de informații care reflectă aprecierea justă asupra performanței elevilor 1.2 Rezultatele sunt înregistrate cu promptitudine și în conformitate cu legislația în vigoare elaborată de instituțiile abilitate 1.3 Înregistrările evaluării sunt păstrate în siguranță de persoanele
2. Realizarea fișei de observație a elevului	2.1 Formularul de fișa este modificat astfel încât să corespundă tipului de informații ce urmează să fie consemnate. 2.2 Datele selectate sunt corecte și relevante pentru a permite elaborarea unei caracterizări de sinteză. 2.3 datele consemnate în rubricile corespunzătoare oferă informațiile necesare pentru aplicarea măsurilor ce se impun. 2.4 Informațiile obținute sunt înregistrate de persoanele abilitate în funcție de specificul acestora

Gama de variabile

Date înregistrate în fișa elevului :

- date familiale - mediul familial
 - statutul socio-cultural
 - structura și componența familiei
 - atmosfera și climatul educativ
- date medicale - antecedente
 - dezvoltarea fizică și starea de sănătate
- rezultate în activitățile elevului - rezultatele sub aspect global
 - date selective
- progrese intelectuale și stilul de munca - cercuri, concursuri
 - tehnici de notare (evaluare, observații)
- conduita la lecții și în colectivul școlar - raporturile cu colectivul clasei
 - relațiile în afara clasei
- trăsături de personalitate - stabilirea tipului de temperament
 - determinarea caracterului
 - observații

Persoane abilitate :

- medicul școlar / serviciile de resort ale policlinicii
- psihologul școlar
- profesorul de limba străină
- profesorul de religie
- profesorul de desen / educație fizică
- alți învățători care predau disciplinele opționale.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe necesare :

- metodologia de întocmire a caietului individual al elevului
- pedagogie generală
- norma docimologică
- psihologia școlarului mic
- baremul / etalonul școlar pentru fiecare categorie de vârstă între 6 și 10 ani

Aptitudini necesare :

- didactică
- pedagogică
- docimologică
- capacitate metrologică

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea de a obține informații concludente
- capacitatea de a înregistra și păstra în siguranță rezultatele
- capacitatea de a elabora o caracterizare de sinteză

Dezvoltarea aptitudinilor de comunicare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Formarea capacității de exprimare	<p>1.1 Formarea capacității de exprimare a elevilor de clasa I se realizează asigurându-se continuitatea obiectivelor specifice grădiniței.</p> <p>1.2 Capacitatea de exprimare este dezvoltată la nivelul posibilităților școlarii mici.</p> <p>1.3 Progresul capacității de exprimare orală este determinat de corijarea deficiențelor de vorbire, care pot altera calitatea exprimării.</p> <p>1.4 Activizarea vocabularului se realizează prin introducerea cuvintelor nou învățate în structuri corecte de limbă.</p> <p>1.5 Dezvoltarea capacităților de exprimare orală se obține stimulând redarea liberă a observațiilor, impresiilor, a părerilor personale.</p>
2. Dezvoltarea capacității de exprimare	<p>2.1 Exprimarea orală la clasa I se dezvoltă urmărind corectitudinea acesteia.</p> <p>2.2 Activitatea de dezvoltare a exprimării elevului se extinde în special la componentele limbii române.</p> <p>2.3 Actul vorbirii este antrenat prin diferite tipuri de activități specifice.</p> <p>2.4 Construirea corectă a propozițiilor, a frazelor este îndrumată discret, folosind cunoștințele și deprinderile dobândite.</p> <p>2.5 Procesul de studiere a textului literar se desfășoară sistematic, în conformitate cu metodologia specifică. În vederea deprinderii elevilor de a exprima liber conținutul esențial al unei lucrări.</p>
3. Dezvoltarea creativității	<p>3.1 Dezvoltarea creativității se realizează prin alegerea și aplicarea jocurilor didactice și activităților specifice</p> <p>3.2 Subiectele lucrărilor de creație alese sunt adecvate caracteristicilor individuale și de grup ale elevilor.</p> <p>3.3 Procesele intelectuale antrenate în elaborarea lucrărilor sunt raportate în prealabil la particularitățile elevilor.</p> <p>3.4 Asigurarea suportului concret al procesului de dezvoltare a creativității se realizează prin familiarizarea cu instrumentele de muncă independentă.</p> <p>3.5 Suportul informațional este ales corespunzător vârstei și capacității elevului de a-l valorifica.</p> <p>3.6 Familiarizarea elevilor cu tehnica elaborării unei compuneri se desfășoară într-o fază preliminară pentru a sigura reușita actului de creație.</p>

4. Evaluarea capacității de exprimare

4.1 Aprecierea exprimării orale și scrise se realizează în funcție de calitățile acestora în scopul obiectivării evaluării.

4.2 Lucrările de creație sunt corectate și apreciate permanent în raport cu indicatorii specifici, stabiliți inițial.

Gama de variabile

Deficiențe de vorbire :

- pronunție defectuoasă a sunetelor și cuvintelor
- lipsa acordului gramatical
- vocabular sărac

Componentele limbii române :

- receptarea mesajului oral;
- exprimarea orală;
- receptarea mesajului scris;
- exprimarea scrisă.

Calitățile exprimării :

- corectitudinea, fluența, coerența, expresivitatea.

Tipuri de activități de exersare a vorbirii :

- convorbirea, povestirea, repovestirea, memorizarea.

Jocuri didactice specifice :

- completarea, inversarea sau substituirea de silabe, jocuri de rol.

Activități specifice :

- povestiri prin : analogie, contrast
- continuarea povestirii unui text
- exprimarea unor opinii personale cu privire la personaje, fapte, evenimente, deznodământ
- folosirea cuvintelor cu sens figurat în texte noi
- intercalarea unor episoade în povestirea unui text

dramatizarea povestirii unui text;

utilizarea unor formule de adresare, de inițiere, de menținere și de încheiere a unui dialog;

desprinderea conținutului de idei cuprins într-o imagine sau într-un text audiat.

Metodologia studierii unui text literar :

- lectura integrală
- delimitarea fragmentelor pe unități logice
- analiza textului pe fragmente
- formularea ideilor principale
- citirea în gând
- citirea selectivă
- discuții generalizatoare.

Particularitățile textului literar :

- narativ, liric, cu conținut istoric.

Caracteristicile individuale și de grup ale elevilor :

- particularitățile de vârstă, experiența de viață și cognitivă. interese, nivel de pregătire.

Procese intelectuale :

- observarea, compararea, analiza, sistematizarea, imaginația, creația, capacitatea de a folosi cunoștințele însușite.

Lucrări de creație literară :

- după conținut : descriere, caracterizare, scrisoarea, povestirea
- după gradul de participare independentă : compuneri cu cuvinte de sprijin, cu început dat, pe baza unui text încurcat, a unui șir de ilustrații, a unui tablou, text citit, pe baza observațiilor și impresiilor elevilor, compuneri libere

Instrumente de muncă intelectuală :

- manualul, dicționare, caiet cu expresii

Tehnica elaborării unei compuneri :

- alegerea temei
- documentarea
- selectarea informațiilor, a elementelor de limbaj
- elaborarea planului de idei
- structurarea conținutului în funcție de părțile compunerii
- redactarea

Produsul muncii elevilor :

- compuneri, dictări, copieri, povestiri, rezumate.

Indicatori specifici urmăriți în evaluarea compunerilor :

- documentarea (densitatea ideilor)
- înlănțuirea logică a ideilor
- modul de argumentare

- exactitatea exprimării
- corectitudinea frazelor, propozițiilor
- ortografia și punctuația
- concordanța conținutului cu titlul
- originalitatea formei și a conținutului
- valoarea artistică a exprimării
- gradul de independență Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- particularitățile fonetice ale limbii române și consecințele lor metodice
- metode de dezvoltare a exprimării corecte orale și scrise
- programe
- noțiuni de gramatică, de ortografie și de punctuație
- strategiile didactice specifice

Aptitudini :

- capacitatea de a sesiza esențialul
- capacitatea de exprimare logică, coerentă, corectă, expresivă
- gândire creativă
- capacitate de analiză și de sinteză
- capacitatea de a face materialul de învățat accesibil
- capacitatea de a crea noi modele de influențe instructiv-educative în funcție de cerințe
- abilitatea de a provoca stări pline de fantezie
- capacitatea de a realiza rapid analogii, asociații
- capacitatea de a stimula apariția unor idei creative.

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de corectare a deficiențelor de vorbire
- capacitatea de a stimula exprimarea liberă, corectă, expresivă a elevilor
- capacitatea de a asigura dezvoltarea creativității

Dezvoltarea capacității de gândire exactă

Descrierea unității

Unitatea se referă la competențele învățătorului de a transmite cunoștințe, de a forma deprinderi, capacități specifice științelor exacte (matematica, gramatica), de aplicare a acestora în cotidian și în alte domenii.

Adaptarea formelor de organizare a metodologiei și a materialului didactic la posibilitățile elevilor și conținutul programei este esențială pentru a asigura eficiența activității de învățare

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Formarea noțiunilor și a conceptelor	<p>1.1 Materialul intuitiv ales este suficient pentru exemplificare și adecvat conținutului învățării și particularităților de vârstă ale elevilor</p> <p>1.2 Utilizarea permanentă a terminologiei specifice facilitează formarea noțiunilor și conceptelor</p> <p>1.3 Operațiile de gândire corespunzătoare nivelului de dezvoltare intelectuală al elevului sunt antrenate frecvent în activitatea de formare a noțiunilor și conceptelor.</p> <p>1.4 Noțiunile și conceptele sunt prezentate în contexte variate pentru a sprijini activitatea de definire a acestora.</p> <p>1.5 Situațiile de învățare sunt create astfel încât să se asigure încadrarea noțiunilor și conceptelor în sisteme coerente și logice</p> <p>1.6 Stabilirea numărului și tipurilor de exercitii se realizează raportându-le la posibilitatea elevilor și la performanțele urmărite</p> <p>1.7 Metodele de predare sunt alese în funcție de tipul noțiunilor și conceptelor</p>
2. Formarea priceperilor și deprinderilor specifice	<p>2.1 Jocurile didactice sunt adaptate la tema dominantă a lecției pentru a asigura corespondența dintre sarcinile și posibilitățile de învățare ale școlarului mic</p> <p>2.2 Condițiile de repetare a priceperilor și deprinderilor sunt variate frecvent pentru a lărgi sfera aplicabilității lor</p> <p>2.3 Sarcinile propuse sunt alese așa încât să implice parcurgerea etapelor constituente procesului de formare a priceperilor și deprinderilor.</p> <p>2.4 Etapele de formare a proceselor și deprinderilor sunt parcurse parțial sau în totalitate în funcție de momentul învățării și de nivelul pregătirii elevului.</p> <p>2.5 Sarcinile concepute în scopul formării și corectării priceperilor și deprinderilor determină utilizarea conștientă a regulilor, definițiilor și tehnicilor algoritmice.</p>
3. Aprecierea și optimizarea randamentului școlar	<p>3.1 Rezultatele elevilor sunt verificate și apreciate în funcție de gradul de însușire a cunoștințelor, de formarea deprinderilor, de posibilitățile de învățare ale elevilor.</p> <p>3.2 Programul de învățare este rectificat sau suplimentat în raport cu deficiențele depistate, de performanțele obținute în vederea optimizării randamentului școlar.</p>

Gama de variabile

Material intuitiv :

- matematica - obiecte, imagini ilustrative
- gramatica - cuvântul, textul, schema, tabelul, listele ortografice

Particularități de vârstă :

- instabilitate psiho-motorie
- gândire concret intuitivă
- capacitate de concentrare scăzută pe timp îndelungat și asupra unei singure forme de activitate.

Operații de gândire :

- analiza, sinteza, compararea, sesizarea esențialului, abstractizarea, generalizarea, raționamentul inductiv, analogia

Situații de învățare :

- analiza de texte, probleme, situații-problemă, exerciții de identificare, analiză, calcul, executare de operații, construire.

- jocuri didactice matematice, gramaticale

Metode specifice :

- descoperirea, demonstrarea, jocul modelarea, observația dirijată sau independentă, studiul de caz

Noțiuni :

- empirice
- științifice

Joc didactic :

- cu suport material : rebus, depistarea erorilor, găsirea de soluții care stimulează atenția, spiritul de observație, imaginația sau promptitudinea folosirii cunoștințelor
- fără suport material : de simulare a unor acțiuni.

Sucesiunea etapelor constituente procesului de formare a priceperilor și deprinderilor :

- ierarhizarea logică a informațiilor
- corelarea cunoștințelor după însușirile lor esențiale
- distingerea deosebirilor dintre noțiuni, concepte, operații
- identificarea de relații între acestea
- însușirea de reguli de rezolvare, descriere, identificare, clasificare
- însușirea de modalități noi pentru rezolvarea sarcinilor primite

Priceperi și deprinderi specifice :

- matematica - numerația, calculul mintal, oral și în scris, măsurarea cu ajutorul unor unități de măsură, măsurarea cu ajutorul diferitelor unități de măsură, rezolvarea și construirea de probleme
- gramatica - deprinderea de a respecta regulile de ortografie și punctuație, de a realiza corect morfo - sintactic în

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la :

- psihologia învățării școlarului mic
- metodologia didactica privind predarea noțiunilor matematice / gramaticale
- noțiuni științifice riguroase

Aptitudini, deprinderi de a :

- prezenta în mod accesibil conținutul învățării
- organiza munca sa și a elevului
- opera cu noțiuni și relații matematice / gramaticale
- determina nivelul de pregătire al fiecărui elev
- elabora diferențiat o metodologie efektivă de învățare
- aplica cunoștințe teoretice în activitatea practică
- exprima cerințele în diverse forme
- structura logic un anume conținut
- transforma materialul verbal în simboluri și invers.

Gândire logică, rapidă, flexibilă, originală

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de a prezenta conținutul științific în mod accesibil
- capacitatea de a opera cu noțiuni și relații
- capacitatea de a adapta metodologia de învățare la particularitățile și nivelul de pregătire ale elevilor la specificul

noțiunilor și disciplinei

- capacitatea de a transforma materialul verbal în enunțuri simbolice și invers
- nivelul pregătirii științifice și metodele de specialitate
- gândirea logică, rapidă, flexibilă, originală
- capacitatea de a stimula creativitatea elevilor

Dezvoltarea capacității de învățare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Formarea deprinderilor de studiu	<p>1.1 Formarea deprinderilor de studiu se realizează la ciclul primar prin desfășurarea unor lectii speciale, având drept scop însușirea tehnicilor de muncă intelectuală</p> <p>1.2 Metodele de învățare și tehnicile de munca intelectuală alese și practicate la diferite discipline sunt raportate la conținutul de învățare pentru a asigura eficiența asimilării cunoștințelor</p> <p>1.3 Măsurile privind organizarea muncii de învățare în ansamblul ei sunt stabilite pentru a sprijini procesul de formare a deprinderilor de studiu individual.</p>
2. Formarea deprinderilor de	<p>2.1 Operațiile de verificare elaborate sunt adaptate la specificul sarcinii și al fiecărei discipline pentru a lărgi sfera de aplicabilitate a acestora.</p> <p>2.2 Condițiile de repetare a controlului sunt asigurate continuu pentru a garanta stabilitatea și generalizarea sa la o gamă largă de situații, dovada a autocontrolului.</p>

Gama de variabile

Tehnici de muncă intelectuală :

- metode și tehnici de informare, prelucrare, stocare a informațiilor sau cunoștințelor (lectura explicativă, lectura selectivă, consultarea dicționarului, selectarea informațiilor)
- măsuri și tehnici de învățare, de dezvoltare a intelectului (înțelegerea, asimilarea cunoștințelor, operarea cu noțiuni, transfer și asocieri de cunoștințe, elaborare de rezumate, conspecte)
- măsuri și tehnici de cercetare (investigare), experimentare și dezvoltare a cunoașterii (observația, experimentul, punerea și rezolvarea de probleme, estimarea unor variante alternative, strategii de gândire probabilistică, tehnici de analiză a datelor)
- tehnica argumentării
- tehnica analizei unui text și a extragerii ideilor esențiale

Măsuri privind organizarea muncii de învățare a elevului :

- stabilirea programului personal de lucru
- precizarea și ordonarea eficientă a temelor de studiu - întocmirea planului de studiu
- asigurarea condițiilor externe de învățare
- stabilirea timpului de lucru și a pauzelor

Metode de învățare :

- de asimilare
- de repetare
- mnemotehnici (tehnici de memorare)

Operații de verificare :

- prevederea tipurilor de greșeli
- delimitarea clară a elementelor verificabile
- alegerea și respectarea unei ordini de efectuare a verificării și a corectării

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- psihologia generală școlară
- cerințele psiho igienice și ergonomice ale învățării eficiente
- modalități de organizare și planificare a studiului individual
- mecanisme și reguli ale învățării
- modalități de elaborare a rezultatelor și conspectelor

Aptitudini :

- capacitatea de a alcătui un inventar al posibilelor surse de informare
- capacitatea de a analiza, sintetiza, compara, abstractiza, generaliza, conținutul învățării
- capacitatea de a antrena și dezvolta sistematic intelectul omului
- capacitatea de a-și organiza activitatea rapid, temeinic

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea de a alege și practica metode și tehnici de învățare, raportate la conținuturile de învățare.
- capacitatea de a alege conținuturi de învățare pe care să se sprijine procesul de formare a deprinderilor de studiu individual
- capacitatea de a aplica (elabora) operații de verificare adoptate fiecărei discipline pentru formarea deprinderilor de autocontrol

Dezvoltarea comportamentului social

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Mediază procesul de interiorizare a sistemului de valori al societății	1.1 Modelele sociale oferite sunt relevante pentru sistemul de valori al societății. 1.2 Situațiile de familie și societate în care apar astfel de modele sunt valorizate pentru crearea unui sistem propriu de valori.
2 Asigură cunoașterea, înțelegerea și însușirea regulilor sociale	2.1 Regulile sociale sunt prezentate și explicate potrivit particularităților de vârstă ale elevilor. 2.2 Sancțiunile posibile sunt aduse la cunoștința elevilor în vederea evitării încălcării regulilor sociale. 2.3 Formele prin care se manifesta autoritatea în școala, familie și societate sunt analizate continuu cu elevii pentru ca aceștia să le cunoască și să le respecte.
3 Promovează un comportament social dezirabil	3.1 Comportamentele sunt evaluate din perspectiva regulilor existente în familie, școala și societate. 3.2 Elevii sunt motivați pentru comportamente corecte prin aplicarea obiectivă a recompenselor și sancțiunilor. 3.3 Se încearcă corectarea comportamentelor reprobabile prin măsuri aplicate consecvent.

Gama de variabile

Modele de comportare pot fi:

modele în familie;

modele în colectivitatea de muncă (clasă, școală, instituții);

modele în societate.

Regulile sociale pot fi:

regulamente;

norme morale;

legi și diferite norme juridice.

Autoritatea se poate manifesta diferit

în școală, sub forma: șef de clasă, profesor, director;

în familie, sub forma: părinte;

în societate, sub formă de autorități publice: legiuitor, judecător, administrator etc.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

capacitatea cadrului didactic de a explica regulile sociale, de a evalua obiectiv comportamentul social al elevului;

capacitatea de a motiva și corecta comportamentul elevului prin aplicarea recompenselor și sancțiunilor.

Cunoștințe:

psihologia adolescenților;

sistemul de valori al societății;

tipuri de comportamente;

modalități de corectare.

Aptitudini:

discernământ;

capacitate de analiză;

empatie;

capacitate de convingere;

tact.

Dezvoltarea condiției fizice

Descrierea unității

Unitatea se referă la competențele învățătorului care desfășoară la ciclul primar câte 3 ore de educație fizică săptămânal la fiecare colectiv de elevi urmărind multiple scopuri : de a sprijini și favoriza prin exerciții specifice creșterea și dezvoltarea corectă, armonioasă a organismului, pregătirea fizică, sporirea calităților motrice și a capacităților de muncă a elevilor. Se urmărește în același timp realizarea echilibrului necesar între solicitările intelectuale și fizice pretinse de elev.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Asigurarea însușirii acțiunilor	<p>1.1 Informațiile privind valoarea acțiunilor motrice sunt oferite pentru a sprijini înțelegerea utilității educației fizice.</p> <p>1.2 Materialul sportiv utilizat în însușirea acțiunilor motrice este prezentat astfel încât să asigure înțelegerea modului de folosire a acestuia.</p> <p>1.3 Prezentarea materialului sportiv se face folosind metode specifice.</p> <p>1.4 Metodele de prezentare a acțiunilor motrice sunt diversificate / alese facilitând astfel înțelegerea mecanismului de execuție.</p> <p>1.5 Regulile tehnice de igiena și de comportare din cadrul acțiunilor practice sunt aduse la cunoștința elevilor pentru a se asigura eficiența acțiunilor și securitatea individuală și colectivă a elevilor.</p> <p>1.6 Structurile acționale se formează respectând factorii de optimizare ai acestora.</p> <p>1.7 Conținutul temei este stabilit în raport cu particularitățile de grup,</p>
2. Dezvoltarea priceperilor și deprinderilor motrice	<p>2.1 Priceperile și deprinderile motrice sunt dezvoltate exersând acțiunile motrice însușite.</p> <p>2.2 Condițiile de repetare a deprinderilor motrice cunoscute sunt variate frecvent pentru a crește abilitatea elevului de a le folosi individual sau în colectiv în acțiuni complexe.</p> <p>2.3 Priceperile și deprinderile motrice sunt dezvoltate antrenând sistematic calitățile motrice</p> <p>2.4 Efortul elevilor este dozat progresiv, respectând dezvoltarea psiho - motrică a școlărilor mici</p>
3. Verificarea și aprecierea priceperilor și deprinderilor	<p>3.1 Nivelul îndeplinirii cerințelor se apreciază pe baza unui sistem unitar de verificare și apreciere</p> <p>3.2 Verificarea deprinderilor motrice se realizează continuu, pentru a ameliora deficiențele de execuție și viciile de atitudine.</p> <p>3.3 Evaluarea progresului fizic se realizează în funcție de particularitățile fizice ale elevilor și prin urmărirea gradului de execuție a deprinderilor motrice</p>

Gama de variabile

Terminologia specifică educației fizice se referă la :

- front, rând, distanță, comandă, poziții și mișcări de brațe, de picioare și de trunchi

Material sportiv :

- sala, aparate sportive, materiale auxiliare

Condiții de repetare :

- jocuri dinamice, parcurhuri aplicative, exerciții fizice, jocuri sportive

Acțiuni motrice (prin exersare devin deprinderi motrice) :

- mersul, alergarea, startul, aruncarea și prinderea mingiei, săriturile, cățărarea, tracțiunea și împingerea de obiecte.

Calități motrice :

- viteza, îndemânarea, forța, rezistența, mobilitatea, elasticitatea.

Metode specifice ce pot fi utilizate :

- descrierea, explicația, conversația, instructajul verbal, demonstrația, efectuarea de aplicații, instruirea prin jocuri similare.

Viciile de atitudine pot fi :

- cifoza, lordoza, scolioza etc.

Factorii care optimizează structurile acționale :

- calitatea instructajului verbal sau explicarea acțiunii prin stabilirea schemei mentale
- maniera de prezentare a modelului acțiunii sau demonstrarea acestuia
- valoarea exercițiilor destinate
- valoarea exercițiilor destinate însușirii operațiilor

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la :

- mecanismul operațiilor implicate în executarea acțiunilor motrice propuse pentru învățare
- metodologia desfășurării orelor de educație fizică
- cerințele programei școlare referitoare la educație fizică la ciclul primar
- particularitățile dezvoltării psihice și fizice ale școlarului mic

Aptitudini, deprinderi :

- capacitatea de a determina starea fizică a elevilor pe baza manifestărilor exterioare
- capacitatea de a realiza o corespondență între cerințele programei și abilitățile, cunoștințele elevilor
- aptitudini generale : atenția, spiritul de observație, inteligența
- aptitudini speciale : viteza de reacție, simțul ritmului, orientare spațială, priceperi și deprinderi motrice de bază

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de a adapta corect conținutul învățării la particularitățile elevilor și la factorii geo - climaterici
- capacitatea de a forma și dezvolta priceperi și deprinderi motrice cu aplicabilitate în contexte de viață diferite
- capacitatea de a da comenzi, dispoziții, indicații verbale concise, precise, unitare
- aptitudinile generale și speciale

Dezvoltarea simțului artistic

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Inițierea în terminologia specifică	<p>1.1 Materialul intuitiv este stabilit și utilizat corespunzător în funcție de natura reprezentărilor ce urmează a fi formate</p> <p>1.2 Facilitarea însușirii corecte a termenilor specifici se realizează prin utilizarea materialului intuitiv și a diverselor tipuri de reprezentări.</p> <p>1.3 Selectarea limbajului și a metodelor folosite este raportată la particularitățile de vârstă ale elevilor pentru a sprijini inițierea în terminologia specifică</p> <p>1.4 Activitățile practice sunt alese așa încât să asigure recunoașterea și folosirea corectă a termenilor specifici</p>
2. Inițierea în utilizarea materialului și a tehnicilor specifice de lucru	<p>2.1 Metodele specifice folosite se selectează în funcție de cerințele instruirii la un moment dat, de specificul materialului și a tehnicilor de lucru.</p> <p>2.2 Contextele în care sunt identificate sau folosite tehnicile de lucru și materialele specifice sunt variate și adaptate sarcinii de învățare pentru a asigura inițierea corectă a elevilor în utilizarea lor.</p> <p>2.3 Materialele și tehnicile de lucru sunt corelate cu ideea ce urmează a fi exprimată pentru a amplifica expresivitatea artistică a lucrărilor</p>
3. Formarea și dezvoltarea deprinderilor specifice	<p>3.1 Exercițiile prin care se formează și se dezvoltă deprinderile specifice sunt concepute așa încât să respecte cerințele care asigură eficiența acestora</p> <p>3.2 Selectarea activităților practice are în vedere interesele elevilor, progresul lor școlar și spațiul cultural românesc</p> <p>3.3 Valorificarea vechilor deprinderi în procesul de formare al celor noi</p>
4. Dezvoltarea creativității	<p>4.1 Asigurarea condițiilor propice dezvoltării creativității artistice se realizează prin antrenarea sistematică a proceselor psihice și intelectuale.</p> <p>4.2 Activitățile creative selectate sunt raportate la un set de criterii specifice pentru a atinge un maximum de randament.</p> <p>4.3 O parte din activitățile organizate au caracter de joc pentru a prilejui</p>

5. Dezvoltarea capacității de descifrare și înțelegere a mesajului artistic

5.1 Suportul concret supus explorării este raportat la particularitățile elevilor și la specificul activității.

5.2 Receptarea mesajului artistic se concretizează prin desfășurarea unui șir succesiv de etape specifice tipului de mesaj.

5.3 Stimularea constantă a proceselor intelectuale și afective pozitive duce la dezvoltarea capacității de înțelegere a mesajului.

5.4 Desavârșirea procesului de descifrare a mesajului artistic se realizează prin întreprinderea activităților extrașcolare secundate de discuții generalizatoare.

5.5 Activitățile de desprindere a mesajului artistic se eșalonează pe parcursul anului școlar așa încât să se evite suprasolicitarea elevilor.

6. Evaluarea rezultatelor școlare

6.1 Lucrările elevilor sunt evaluate pe baza analizei și coroborării tuturor datelor relevante

6.2 Modalitățile de evaluare a rezultatelor școlare sunt alese astfel încât să elibereze elevii de stările inhibitorii

Gama de variabile

Materialul intuitiv :

- educație plastică - albume de arta plastică, populară, compoziții non-figurative, obiecte de vestimentație, ceramică, planșe demonstrative
- educație muzicală : repertorii de cântece recomandate de programă.

Tipuri de reprezentări :

- vizuale, auditive, kinestezice, tactile, olfactive

Metode :

- conversația, exemplificarea, explicația, demonstrația, aplicația practică, exercițiul, exercițiul-joc

Termeni specifici :

- educație plastică - pata de culoare, nuanțe, tonuri dominante, element decorativ etc.
- educație muzicală - înălțime, durată, timbru, ritm, pauză de timp, accent, sunete joase, tempo etc.

Particularitățile elevilor :

- interese, curiozități, nivel de dezvoltare al sensibilității vizuale și auditive, capacitate de percepție a realității, nivel de dezvoltare intelectuală și de pregătire în domeniu.

Metode specifice :

- de comunicare - descrierea, explicația, prelegerea, conversația euristică
- de explorare directă - observarea dirijată, observarea independentă

Material de lucru :

- educație plastică - tempera, guașa, acuarela, pensule de diferite mărimi, hârtie de diferite culori, lut , modele corespunzătoare temei abordate.
- educație muzicală

Contexte de identificare și folosire a cunoștințelor :

- educație plastică - albume de artă, teme plastice dezvoltate în planșe model, compoziții elaborate de elevi
- educație muzicală - compoziții muzicale și exerciții-joc

Cerințele care asigură eficiența exercițiilor :

- distribuția progresivă din punct de vedere al dificultății, adaptarea gradului de dificultate la posibilitățile de soluționare ale majorității elevilor
- cunoașterea de către elevi a scopului exersării, repetiția mai frecventă în faza inițială, finalizarea exercițiilor prin analiza greșelilor și întărirea operațiilor corecte.

Deprinderi specifice :

- educație muzicală - deprinderea de a asculta muzica, de a distinge diferite genuri de muzică, de a cânta corect și expresiv după auz și prin solfegiere, deprinderi ritmice
- educație plastică - deprinderea de a realiza compoziții simple folosind corespunzător temele plastice însușite, de a identifica temele plastice studiate pe planșe-reproduceri

Condițiile de transfer pozitiv al vechilor deprinderi :

- însușirea și consolidarea corectă a vechilor deprinderi pentru a evita corecțiile
- stabilirea unei metodologii comune în timpul instruirii
- existența unui interval de timp între momentele formării celor două tipuri de deprinderi

Procese psihice și intelectuale antrenate în procesul creativ :

- gândirea, imaginația, memoria, emoția, sentimentul, percepția

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- programa școlară și căile de realizare a acesteia
- repertoriu de cântece destinate școlărilor mici
- cunoștințe minime de istorie a artei plastice și muzicale
- psihologia și fiziologia școlărilor mici
- cunoștințe teoretice în domeniul artei plastice și muzicale
- metodologiile educației muzicale și plastice

Aptitudini și deprinderi

- imaginație creatoare, afectivitate de tip pozitiv, simț estetic, ritmic, melodic, auz muzical, voce, dicție clară, corectă, nivel satisfăcător de înțelegere estetică a creațiilor de artă, deprinderea de a respecta regulile igienice (ale interpretării muzicale)
- deprinderea de a îmbina emoționalul cu raționalul în procesul artistic de creație
- priceperea de a mânui corect mijloacele artistice specifice

- priceperea de a accesibiliza conținutul programei în raport cu capacitățile de asimilare ale școlărilor mici.

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de a mânui mijloacele artistice specifice
- capacitatea de a accesibiliza conținutul programei
- cunoștințe minime din domeniul muzicii / artei plastice
- capacitatea de a selecta și folosi metodele și limbajul adecvat particularităților de vârstă ale elevilor
- capacitatea de a corela materialul și tehnica de lucru cu ideea exprimată
- capacitatea de a aprecia corect oportunitatea contextelor alese pentru aplicații

Formarea deprinderilor practice

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Prezentarea materialelor, instrumentelor și operațiilor de lucru	<p>1.1 Prezentarea mijloacelor materiale și a proprietăților acestora se realizează prin intermediul cunoașterii nemijlocite.</p> <p>1.2 Modalitățile de folosire a instrumentelor de lucru sunt prezentate elevilor, aplicând metode didactice adecvate dificultății sarcinii și nivelului de înțelegere al elevilor.</p> <p>1.3 Însușirea operațiilor de lucru este precedată de o acțiune model.</p>
2. Facilitarea, formarea și dezvoltarea deprinderilor practice	<p>2.1 Formarea deprinderilor practice se realizează prin combinarea factorilor externi și interni implicați în proces.</p> <p>2.2 Formarea deprinderilor practice se înfăptuiește printr-o acțiune de învățare analitică, pe operații sau globală în funcție de volumul sarcinii și a gradului ei de dificultate.</p> <p>2.3 Întărirea acțiunii corecte și eliminarea surselor de distorsiune alternează constant în timpul exersării deprinderilor pentru a măări operativitatea acestora.</p> <p>2.4 Îndrumarea învățatorului însoțește în totalitate sau parțial exercițiile practice, în funcție de nivelul de formare a deprinderilor sau de dificultatea sarcinilor.</p> <p>2.5 În procesul instruirii practice, se acordă prioritate preciziei execuției pentru a garanta corectitudinea acesteia.</p> <p>2.6 Procesul de formare și dezvoltare a deprinderilor practice se finalizează prin sinteza și integrarea operațiilor într-o acțiune unitară, în scopul construirii automatismelor.</p> <p>2.7 Activitățile practice satisfac interesele elevilor și respecta gradul de dezvoltare psiho - analitică a acestora.</p>
3. Dezvoltarea creativității tehnice	<p>3.1 Sarcinile practice supuse rezolvării sunt astfel alese încât să stimuleze constant capacitatea de creație artistică și tehnică a elevilor.</p> <p>3.2 Activitățile practice se realizează prin utilizarea talentelor și deprinderilor individuale pentru a potența creativitatea elevilor.</p> <p>3.3 Îndrumările oferite de învățatori urmăresc creșterea gradului de originalitate și independență în rezolvarea sarcinilor de lucru.</p> <p>3.4 Dezvoltarea creativității tehnice este însoțită predominant de activități practice cu caracter social - util.</p>
4. Evaluarea deprinderilor dobândite	<p>4.1 Evaluarea lucrărilor practice se realizează în funcție de criteriile de apreciere specifice.</p> <p>4.2 Aprecierea deprinderilor practice se face pe baza observării execuției și a coroborării tuturor datelor relevante</p>

Gama de variabile

Metode :

- explicația, demonstrația, instructajul verbal, conversația, observația dirijată

Factori externi și interni implicați în procesul de formare a deprinderilor :

- modelul acțiunii, limbajul, tatonarea, exercițiul, controlul, autocontrolul, corecția

Tehnici de lucru : îndoire, pliere, tăiere, lipire, asamblare, răsucire, înnodare, tăierea firelor, țesutul cu fire sau benzi de hârtie, măsurători

Instrumente de lucru :

- ac, foarfece, ciocan, șurubelniță, clește, traforaj, gherghef

Mijloace naturale :

- plastilina, materialele textile, lemnul, argila, firele textile, materialele din natură, soluțiile de lipit

Surse de distorsiune :

- mișcări "parazite", efort inutil, interferențe, cunoștințe și deprinderi, oboseala, limbaj greu accesibil, dificultăți de trecere din planul verbal în cel al acțiunii, necunoașterea operațiilor componente ale acțiunii

Criterii de apreciere a activității practice :

- grad de dificultate al execuției, grad de corectitudine al execuției în raport cu sarcinile prestabilite, grad de creativitate, participările psiho-motrice specifice elevului și grupului din care face parte

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- tehnologia de lucru specifică activităților practice

- procedee de prelucrare a materialelor

- cerințele de organizare a muncii în funcție de lucrul desfășurării acțiunii

- noțiuni de igiena muncii

- noțiuni minime de psihologia muncii

- programe și căi de realizare a acestora

- particularitățile individuale ale școlarului mic.

Aptitudini :

- capacitatea de a prognoza posibilele dificultăți și greșeli de execuție ale elevului

- capacitatea de a stabili exact și de a ordona etapele de lucru

- capacitatea de a oferi într-un limbaj accesibil informațiile strict necesare

- capacitatea de a selecta mijloacele de instrumentele tehnice de lucru în funcție de necesități și posibilități

- priceperea de a dezvolta activitatea de creativitate tehnică

- priceperea de a aprecia din punct de vedere tehnic rezultatele elevului

- abilități manuale - suplețe, precizie, siguranță, îndemânare practică

- creativitate

- priceperea de a executa operațiile planificate

- priceperea de a evita stările de oboseală, tensiuni cu efect inhibitor

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de a stabili exact și de a ordona corect etapele de lucru

- priceperea de a stimula creativitatea tehnică a elevilor

- abilități manuale

- capacitatea de a selecta și folosi mijloace de instruire, tehnicile de lucru, metodele pedagogice în funcție de necesități și posibilități

- capacitatea de a oferi într-un limbaj accesibil informațiile strict necesare

- capacitatea de a elimina orice sursă de distorsiune care ar putea altera calitatea priceperilor și deprinderilor

Formarea instrumentelor fundamentale de comunicare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătirea elevilor pentru însușirea citit - scrisului	<p>1.1 Posibilitățile reale de scrie și de a citi sunt evaluate în primele zile ale clasei I pentru a aprecia corect condițiile de învățare</p> <p>1.2 Pregătirea pentru însușirea citirii și scrierii se realizează prin dezvoltarea vorbirii copiilor în funcție de particularitățile școlarului mic</p> <p>1.3 Vocabularul elevilor este activat folosind metode specifice pentru a obține o exprimare liberă, corectă d.p.d.v. gramatical</p> <p>1.4 Corectarea vorbirii elevilor ca bază a însușirii citit-scrisului se realizează printr-o serie de procedee metodice specifice.</p> <p>1.5 Pregătirea elevilor pentru însușirea conștientă a citit-scrisului se înfăptuiește prin furnizarea de noțiuni specifice perioadei.</p> <p>1.6 Pregătirea elevilor în vederea scrisului se concretizează prin formarea deprinderilor tehnice de bază ale scrierii cu ajutorul unor metode</p>
2. Formarea și consolidarea deprinderilor de citit - scris	<p>2.1 Deprinderile de citit-scris sunt formate apelând frecvent la analiza și sinteza fonetică</p> <p>2.2 Oferirea unui mijloc de autocontrol în activitatea de citire și de scriere se realizează prin utilizarea analizei și sintezei fonetice.</p> <p>2.3 Actul citirii este îndrumat continuu folosind diverse procedee de citire.</p> <p>2.4 Deprinderile de scriere se formează și se consolidează prin activități de scriere variate - adaptate particularităților copiilor.</p> <p>2.5 Acțiunea de formare și consolidare a deprinderilor de citi-scris se sprijină permanent pe multiple jocuri didactice integrate în activitatea</p>
3. Evaluarea gradului de execuție a deprinderilor de citit - scris	<p>3.1 Citirea elevilor este controlată în funcție de calitățile acestora</p> <p>3.2 Scrisul elevilor este apreciat în concordanță cu calitățile acestuia</p>

Gama de variabile

Metode de activizare a vocabularului pot fi :

- convorbiri, povestiri, învățare de poezii, ghicitori, jocuri didactice, joc de simulare

Procedee metodice de corectare a vorbirii :

- jocuri cu imitarea sunetelor, exerciții pentru coordonarea respirației, jocuri pentru întărirea mușchilor limbii, exerciții de analiza și sinteza fonetica

Noțiuni specifice :

- propoziție, cuvânt, silaba, sunet.

Deprinderi tehnice de baza în procesul scrierii :

- așezarea corectă în banca
- poziția justă a degetului și a creionului, stiloului.
- poziția caietului.
- scrierea elementelor grafice.

Metode particulare :

- explicația, instructajul verbal, demonstrația.

Procedee de citire :

- citire pe sărite
- citire selectivă
- citire pe roluri
- citire în cor
- citirea textului scris de mână
- citirea demonstrativă a învățătorului.

Calitățile citirii :

- corectă, expresivă, conștientă, curentă

Activități de scriere :

- copiere, transcriere, dictare cu explicații prealabile, dictare-control, dictare-selectivă, auto dictare, alcătuire de propoziții utilizând cuvinte de sprijin sau semne de punctuație date.

Calitățile scrisului :

- acuratețe, corectitudine, lizibilitate, cursivitate

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- metodologia predării - învățării cititului și scrisului.
- particularități fonetice ale limbii române și consecințele ce decurg din acestea.
- metode de dezvoltare a exprimării corecte orale și scrise.
- programa obiectului citire.
- psihologia învățării citit-scrisului.
- metode și tehnici de cunoaștere a elevului.

Aptitudini :

- capacitate de a analiza și sintetiza.
- limbaj fluent, clar, expresiv, corect.
- pronunție corectă.
- nivel corespunzător de utilizare a terminologiei specifice.
- afectivitate față de copii.
- capacitate de a crea noi modele de influență.

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de folosire a procedeelelor și metodelor specifice.
- capacitatea de a furniza noțiuni specifice perioadei.
- capacități care să sprijine procesul formării deprinderilor tehnice de baza ale scrierii.
- capacitatea de a integra jocuri didactice eficiente în activitatea fiecărei teme.

Instruirea în științe generale

Descrierea unității

Unitatea se referă la componentele necesare învățatorului care, prin intervențiile sale metodice trebuie să faciliteze construirea conceptelor fundamentale de spațiu și timp, achiziția cunoștințelor, noțiunilor, priceperilor, deprinderilor specifice științelor generale. Pe parcursul ciclului primar, în special în clasele III, IV, se urmărește a se oferi elevilor o pregătire de bază în domeniile istorie, geografie, cunoașterea mediului care să-i înlesnească continuarea cu succes a studiilor în următoarea treaptă de școlaritate.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Formarea noțiunilor fundamentale	<p>1.1 Forma de îmbinare a materialului intuitiv cu îndrumarea învățătorului este aleasă în funcție de particularitățile de vârstă, de nivelul de pregătire al elevilor și disciplinei de studiu.</p> <p>1.2 Apelul la experiența anterioară a elevilor sau la observarea nemijlocită a realității se face în funcție de specificul noțiunilor.</p> <p>1.3 Substituirea realității este folosită în funcție de situație pentru a asigura acel contact cu realitatea necesar și suficient în procesul de formare al noțiunilor.</p> <p>1.4 Instruirea se desfășoară în forme de organizare alternative, urmarindu-se în mod constant participarea efectivă și activă a elevilor.</p> <p>1.5 Procedeele euristice sunt aplicate în procesul de formare a noțiunilor pentru a ușura generalizarea, conceptualizarea lor deplină.</p> <p>1.6 Formarea noțiunilor se reduce la familiarizarea elevilor cu elemente ale noțiunii atunci când acestea au un grad mare de generalitate.</p>
2. Consolidarea noțiunilor	<p>2.1 Consolidarea noțiunilor se realizează prin corelarea strânsă a acestora pe tot parcursul studierii cerințelor generale.</p> <p>2.2 Greșelile în însușirea noțiunilor sunt identificate, iar măsurile de corectare aplicate în timp util pentru a garanta eficiența procesului de consolidare a noțiunilor.</p> <p>2.3 Exercițiile sunt concepute în funcție de specificul noțiunilor și al disciplinei de studiu.</p>
3. Recapitularea și sistematizarea cunoștințelor	<p>3.1 Problema și planul de studiu care fac obiectul recapitulării sunt anunțate din timp elevilor pentru a ușura munca de structurare a cunoștințelor.</p> <p>3.2 Cunoștințele supuse recapitulării și sistematizării sunt selectate riguros pentru a se asigura o nouă structurare a materialului vizat.</p> <p>3.3 Posibilitățile de a corela cunoștințele din interiorul unei discipline cu altele însușite la celelalte discipline sunt stabilite în funcție de specificul noțiunilor și de necesități.</p> <p>3.4 Învățătorul alege conținutul învățării așa încât să permită desprinderea relațiilor cauză - efect, dintre parti și întreg, diferențierea dintre esențial și secundar, accentuând astfel aportul formativ al lecției.</p> <p>3.5 Problema care face obiectul recapitulării și sistematizării este largită în funcție de momentul aplicării recapitulării și de posibilitățile elevilor.</p>

4. Formarea și dezvoltarea

4.1 Programarea acțiunilor efective se realizează așa încât să se asigure calitatea necesară.

4.2 Acțiunile efective de exersare a priceperilor și deprinderilor se stabilesc în raport cu disciplina de studiu și scopul urmărit.

4.3 Acțiunea învățătorului este însoțită continuu de verbalizarea ei pentru a se asigura caracterul conștient al priceperilor și deprinderilor supuse formării și dezvoltării.

4.4 Frecvența și tipul intervențiilor învățatorului sunt diminuate gradual, până la constatarea automatismelor.

4.5 Stabilirea duratei de exersare a priceperilor se face funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor și de tipul deprinderilor antrenate.

5. Evaluarea progresului școlar

5.1 Verificarea rezultatelor școlare se face constant, la toate tipurile de lecții în vederea obținerii unui cumul de informații relevante pentru evaluarea finală.

5.2 Probele de evaluare sunt concepute așa încât să adune informații privind cunoștințele dobândite în raport cu cerințele programei și nivelul de gândire specifică a elevilor.

Gama de variabile

Forme de îmbinare a materialului intuitiv cu îndrumarea învățătorului :

- cuvântul orientează observarea materialului intuitiv
- pe baza observațiilor efectuate de elevi, învățătorul le îndrumă gândirea spre generalizare.
- materialul intuitiv confirmă conținutul explicațiilor date de învățător.

Material didactic :

- Istorie - obiecte și urme istorice, arheologice, numismatice, reprezentări grafice, mijloace audio - vizuale
- Geografia - modele grafice, fizice, busolă, cadran solar, colecții geografice
- Cunoașterea mediului - material biologic viu, conservat, modele grafice, fizice, trusa de biologie pentru clasele I - IV.

Procedee euristice :

- raționamentul demonstrativ
- analogia
- modelarea
- analiza prin sinteză

Forme de organizare a instruirii

- a) după modul de participare al elevilor : participare colectivă, pe grupe, individuală.
- b) după modul în care este dirijată activitatea elevilor ; activitate independentă, activitate dirijată de învățător și un profesor de specialitate care colaborează pentru atingerea unor obiective comune.
- c) după forma de desfășurare a activității : lecția, activitate practică, lecție de evaluare, vizită didactică, excursie didactică

Greșeli posibile în instruirea noțiunilor :

- interferența noțiunilor
- îngustarea nejustificată a conținutului noțiunii
- extinderea prea largă a sferei noțiunii

Măsuri de corectare a noțiunilor :

- reluarea procesului de formare a noțiunilor de la început sau de la etapa care a declanșat greșeala
- introducerea de contra - exemple

Tipuri de recapitulări funcție de momentul ales :

- recapitulare semestrială
- recapitulare periodică
- recapitulare finală

Probe de evaluare :

- cu sarcini exprimate prin întrebări
- cu propoziții lacunare
- care cer construirea răspunsului apelând la comparații, clasificări, stabilire de relații.
- dictare geografică
- citirea unei hărți mute
- orientare pe modele grafice

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- cunoștințe și noțiuni științifice de istorie, geografie, cunoașterea mediului, cunoștințe social-economice, de pedagogie, psihologia școlarului mic, metodele particulare de predare a istoriei, geografiei, cunoașterea mediului.

Aptitudini :

- capacitatea de a prelucra în mod accesibil elevilor materialul științific
- capacitatea de a alcătui un inventar al posibilelor surse de informare
- capacitatea de a structura logic materialul de învățare în ordinea creșterii complexității sale
- capacitatea de a folosi adecvat metodele specifice disciplinelor
- capacitatea de a realiza experimente simple, de a folosi rațional tabla
- capacitatea de a analiza și sintetiza materialul de învățare
- capacitatea de a expune clar, exact, argumentat conținutul învățării
- capacitatea de a folosi cunoștințele științifice în vederea formării unei concepții științifice despre lume și viață
- capacitatea de a prezintă ideile de bază în forma schemelor
- capacitatea de a reduce întregul necesar la acel minim necesar

La evaluare se va urmări :

- capacitatea de a prelucra în mod accesibil elevilor materialul științific
- capacitatea de a structura logic materialul de învățare
- capacitatea de a folosi adecvat metodele specifice disciplinelor
- capacitatea de a analiza și sintetiza un material
- capacitatea de a reduce întregul necesar la acel minim necesar
- capacitatea de a apela la formele de organizare în măsură să asigure participarea efectivă și activă a elevilor

Organizarea și amenajarea spațiului de învățare pentru ciclul primar

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identifica necesitățile de organizare	1.1 Necesitățile de organizare a spațiului școlar sunt identificate în funcție de disciplină, de tema de studiu și de forma de organizare a instruirii 1.2 Posibilitățile de folosire a unor resurse particulare sunt stabilite prin metode corespunzătoare asigurării prezenței unui mediu de instruire adecvat. 1.3 Identificarea necesităților de amenajare a spațiului se realizează în corelație cu inventarierea condițiilor existente
2. Amenajează spațiul de lucru	2.1 Amenajarea mediului de instruire respectă cerințele principale ale procesului de învățământ. 2.2 Resursele deținute / puse la dispoziție de alte unități sunt alese și utilizate așa încât să asigure securitatea activității. 2.3 Spațiul școlar este amenajat în modalitatea adecvată oferii de posibilități multiple de proiectare și desfășurare eficientă a lecției. 2.4 În proiectarea și amenajarea mediului de instruire, potențialul creativ al învățătorului se materializează ținând seama de condițiile existente

Gama de variabile

Resursele particulare sunt:

- biblioteci, muzee, întreprinderi, ferme agricole și zootehnice, echipament electronic.

Mediul de instruire :

- clasa, laborator, cabinet, sala de gimnastică, teren de sport.

Forma de instruire :

- pe grupe, frontal, independent.

Condiții :

- posibilități de folosire a unor resurse particulare, mediul de instruire, mijloace de învățământ, posibilități de autodotare.

Cerințele principale ale procesului de învățământ sunt:

pedagogice, ergonomice, igienice și de protecția muncii, tehnice, estetice, referitoare la activitatea profesorului și referitoare la activități extrașcolare.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe :

- condițiile de igienă a spațiului și dimensiunile ergonomice ale mobilierului din clase, laboratoare.

- normele de utilizare a echipamentelor electronice.

Aptitudini necesare :

- inteligentă, capacitatea de a căuta, analiza, selecta materialele pentru învățare.

- capacitatea de a utiliza în condiții de siguranță mijloace mass-media.

- capacitatea de a lua decizia convenită.

- capacitatea de a sincroniza situații concrete cu actul pedagogic.

La evaluare se vor urmări :

- capacitatea de a identifica necesitățile de organizare a spațiului de lucru școlar.

- capacitatea de inventariere corectă a tuturor condițiilor existente.

- capacitatea de a amenaja spațiul de lucru conform normelor igienice și dimensiunilor ergonomice ale mobilierului școlar.

- capacitatea de a asigura un mediu de instruire adecvat.

Coordonarea activităților extrașcolare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Organizează activități extrașcolare	1.1 Obiectivele activitatilor extrașcolare urmaresc realizarea cerintelor educaționale. 1.2 Formele cele mai adecvate pentru atingerea obiectivelor sunt selectate în funcție de tipul activității. 1.3 Responsabilitățile factorilor implicați sunt stabilite astfel încât activitatea sa se desfășoare în conditii bune. 1.4 Activitatea este supravegheata pe tot parcursul desfășurarii ei pentru atingerea obiectivelor propuse.
2 Valorifică rezultatele activităților	2.1 Feed-back-ul solicitat despre activitatea organizatorica urmarește validarea activității. 2.2 Evaluarea gradului de atingere a obiectivelor pune în evidență stabilirea rolului formativ-educativ al activității. 2.3 Rezultatele activitatilor extrașcolare conduc la identificarea altor activități didactice.

Gama de variabile

Tipurile de activități extrașcolare pot fi:

excursii;
vizite la muzee;
spectacole;
serbări școlare;
cercuri.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:

capacitatea cadrului didactic de a planifica și organiza activitățile extrașcolare în concordanță cu obiectivele educaționale stabilite;
capacitatea de a coordona participarea mai multor persoane la activități care nu se desfășoară în sala de curs;
capacitatea de evaluare corectă a gradului de atingere a obiectivelor propuse.

Implicarea familiei în activitățile formativ - educative

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Realizarea unității de cerințe școală familie	1.1 Obiectivele educationale sunt conștientizate cu regularitate familiei în scopul implicării ca partener a familiei în educația copilului. 1.2 Strategia educativă stabilită este corelată cu opiniile formulate de familie. 1.3 Obiectivele formativ educative se stabilesc ținându-se cont de cerințele educaționale.
2 Determină implicarea familiei	2.1 Domeniile de responsabilitate a familiei în educația realizată de școală urmăresc armonizarea strategiilor informative. 2.2 Modalitățile de conlucrare stabilite cu familia sprijină dezvoltarea elevului.

Gama de variabile

Domeniile de responsabilitate ale familiei pot fi:
supravegherea efectuării temelor;
furnizarea de material suplimentar;
asigurarea condițiilor de studiu individual.

Modalitățile de conlucrare cu familia pot fi:
informări reciproce periodice;
antrenarea familiei în activități extracurriculare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
capacitatea de analiză a opiniilor familiei și de selectare a unora dintre ele pentru o strategie educativă adecvată elevului;
capacitatea de a implica familia într-un demers formativ-educativ coerent care să sprijine dezvoltarea elevului.

Aptitudini:

tact;
putere de convingere;
capacitate de analiză;
discernământ;
capacitate de conlucrare cu persoane care au un alt nivel de pregătire, o altă specializare.

Menținerea relației familie - unitate școlară

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Informează familia	1.1 Contactele familiale stabilite sunt adecvate astfel încât să aducă informații relevante. 1.2 Ritmul comunicării cu familia este stabilit în funcție de obiectivul educativ urmarit și de problemele aparute. 1.3 Informațiile oferite familiei sunt relevante pentru situațiile elevului.
2 Solicită informații	2.1 Tipurile de informații solicitate permit o cât mai completă cunoaștere a elevului. 2.2 Informațiile solicitate sunt relevante pentru demersul didactic. 2.3. Ritmul de solicitare a informațiilor este determinat de necesitate. 2.4. Informațiile obținute sunt verificate.
3 Consiliază familia elevului	3.1 Aspectele din activitatea elevului care solicită consilierea sunt identificate corespunzător situației acestuia. 3.2 Aspectele care țin de competența profesorului sunt selectate cu responsabilitate pentru ca sfaturile și recomandările date familiei sa fie pertinente. 3.3 Situațiile care necesită consilierea specializată sunt identificate cu discernământ pentru a îndruma familia către surse specializate.

Gama de variabile

Informații relevante despre elev pot fi:
despre progresul școlar;
despre comportamentul social;
despre stilul de învățare.

Aspectele care necesită consilierea pot fi:
programul de viață;
modalități de supraveghere și control;
modalități de sprijinire a elevului în efortul său de a învăța și / sau de a-și dezvolta anumite aptitudini;
evenimente din viața elevului (agresiuni fizice sau psihice, boală, schimbări emoționale).

Surse specializate de consiliere pot fi:
psiholog / logoped;
profesori de muzică, desen, educație fizică.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări:
calitatea și periodicitatea legăturii cu familia;
capacitatea de a descoperi cauze unui fenomen (comportament) și modul de soluționare;
capacitatea de a obține informații relevante pentru familie, respectiv pentru demersul didactic.

Aptitudini:
observare atentă;
tact în comunicare;
discernământ;
obiectivitate;
capacitate de analiză și interpretare a informației.